

از برونو تا هگل

طرحی از برجسته‌ترین چهره‌های فلسفی
دوران‌های جدید

از برونو تا هگل

طرحی از برجسته‌ترین چهره‌های فلسفی
دوران‌های جدید

نوشته

دکتر شرف‌الدین خراسانی - شرف

چاپ دوم، ۱۳۹۳

فهرست مطالب

سخن ناشر.....	هفت
جوردانو برونو.....	۱
فرانسیس بیکن.....	۱۷
توماس هابس.....	۳۱
رنه دکارت.....	۴۳
پیر گاسندی.....	۶۱
باروخ اسپینوزا.....	۶۹
جان لاک.....	۸۹
لابنیتس.....	۱۱۱
برکلی.....	۱۲۵
هیوم.....	۱۳۵
فلسفه کلاسیک آلمان.....	۱۴۳
کانت.....	۱۵۹
فلسفه کانت.....	۱۶۱
۱. گسترش تفکر.....	۱۶۱
۲. مرحله انتقادی.....	۱۷۰
شناخت پیشین و شناخت پسین.....	۱۷۴
نظریه داورى‌ها.....	۱۷۵
زمان و مکان.....	۱۷۶
دیالکتیک فراباشنده.....	۱۷۹
۳. نگاهی دوباره.....	۱۸۹
فیشته.....	۱۹۳

۱۹۷.....	اصول فلسفه فیشته
۲۱۳.....	شلینگ
۲۱۴.....	فلسفه
۲۳۵.....	هگل
۲۳۵.....	۱. هگل
۲۳۸.....	۲. شناخت سیمای واقعی
۲۴۷.....	۳. روش دیالکتیکی
۲۵۲.....	۴. نظام فلسفی هگل و تقسیمات آن
۲۵۶.....	۵. فلسفه روح
۲۶۱.....	۶. منطق
۲۷۳.....	۷. فلسفه طبیعت
۲۷۵.....	۸. فلسفه تاریخ
۲۷۹.....	۹. فلسفه سیاست
۲۸۷.....	نمایه

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

سخن ناشر

آنچه تجدید چاپ آثار مرحوم دکتر شرف‌الدین خراسانی را اولویت می‌بخشد و آن را در صدر فعالیت‌های انتشارات دانشگاه شهید بهشتی قرار می‌دهد توجه به این نکته مهم است که دکتر شرف در آن واحد به دو برهه زمانی بسیار تعیین‌کننده در فلسفه توجه ویژه داشت. نخست آنکه او به روزهای «آغاز فلسفه» و فیلسوفان پیش از سقراط و همچنین فیلسوفان یونانی - سقراط، افلاطون، ارسطو - و میراث هلنیسم عنایتی خاص داشتو به خوبی دریافته بود که بدون فهم عمیق اقوال فیلسوفان یونان، قادر نخواهیم بود به خوبی تاریخ فلسفه، به‌ویژه فلسفه غربی را به مثابه امری به هم پیوسته، ارگانیک و واجد صورت واحد به درستی دریابیم. از این رو بخش مهمی از آثار دکتر شرف را تحقیق و تطبیح و توضیح آراء فیلسوفان پیش از سقراط و دوره حکمای بزرگ یونانی و میراث فلسفه یونان دربر می‌گیرد.

از سوی دیگر دکتر شرف‌الدین خراسانی فیلسوف زمان خود بود و از این روی نمی‌توانست به سنت مدرن و جدیدتر از آن فلسفه‌های رایج زمان خود، اعم از فلسفه‌های تحلیلی-زبانی و فلسفه معروف به قاره‌ای (کنتیننتال) بی‌توجه باشد. از این‌رو به تألیف و ترجمه درباره معرفی فلاسفه زمانه خویش نیز پرداخت.

نکته دیگری که چاپ آثار دکتر شرف را ضروری می‌سازد، رواج غیرمسئولانه ترجمه‌های رنگارنگی است که از زبان‌های اروپایی در باب فلسفه‌های به اصطلاح «مدرن» یا «پست مدرن» در این روزها به چشم می‌خورد. به احتمال قریب به یقین می‌توان ادعا کرد که بیشتر «مترجمان» این آثار به دلیل آشنا نبودن با اصطلاحات فلسفی در زبان فارسی قادر به انتقال سخنان نویسنده متن اصلی نیستند و به همین دلیل امروزه ما با ترجمه‌های «محیرالعقولی» سروکار داریم که با هیچ لطایف‌الحیلی نمی‌توان به جملات این آثار، معنایی تزریق کرد. روشنی بیان و دقت در طرح مطالب پیچیده فلسفی در زبان دکتر شرف سبب شده است که بسیاری از مترجمان تازه‌کار با رجوع به آثار وی بتوانند، هم به لحاظ مفردات فلسفی و هم از نظر درک نکات بیان شده فلسفی، آثاری واجد معنی به بازار عرضه کنند.

در بارهٔ تجدید چاپ کتاب‌های مرحوم دکتر شرف چند نکتهٔ فنی و حقوقی شایان ذکر است: از آنجا که استاد شرف‌الدین خراسانی در قید حیات نیستند، ناشر در چاپ جدید کتاب‌های ایشان از ویرایش زبانی کتاب و دخل و تصرف در نوشته‌ها و سبک نگارش بی‌بدیل ایشان خودداری کرده و در متن هر چهار کتاب استاد که قبلاً در انتشارات دانشگاه منتشر شده، صرفاً ویرایش فنی و تصحیح اشتباهات چاپی اعمال شده است. بدیهی است مطالب ارائه شده در کتاب بیانگر آرای ایشان است و انتشار کتاب توسط ناشر به معنی تأیید همهٔ مطالب آن نیست.

خلاصهٔ سخن اینکه دکتر شرف‌الدین خراسانی همچنان معلم بزرگ فلسفه در کشور ما به‌شمار می‌آید و در آثار خود به حیات پر برکت خویش ادامه می‌دهد. انتشارات دانشگاه شهید بهشتی با تجدید چاپ آثار استاد بار دیگر امکان دانش‌آموزی از محضر فیلسوفی را فراهم می‌کند که هم در زبان مادری خود به خوبی سکنی گزیده بود و هم با زبان‌های اروپایی آشنایی کاملی داشت. امید است نشر آثار دکتر شرف‌الدین خراسانی به ایجاد زبان فلسفی دقیق، منقح و صحیح یاری رساند.

الحمد لله اولاً و آخراً

زمستان ۱۳۹۳